Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng thăm gian hàng của DN Việt Nam tại Hội chợ miền Tây Trung Quốc Ảnh: TTXVN

Giảm thuế theo Hiệp định khu vực mậu dịch tự do (FTA):

Cơ hội cho xuất khẩu

Đến nay, Việt Nam đã kết thúc đàm phán và đang thực hiện cắt giảm thuế theo các cam kết trong khuôn khổ các Hiệp định khu vực mậu dịch tự do (FTA) gồm: ASEAN, ASEAN-Trung Quốc, ASEAN-Hàn Quốc, ASEAN-Nhật Bản, ASEAN- Úc- New Zealand và ASEAN-Ấn Độ. Theo đánh giá của Bộ Công thương, Việt Nam có thể tận dụng lợi thế từ việc thực hiện các cam kết FTA để gia tăng kim ngạch xuất khẩu trong thời gian tới.

THU HƯỜNG

6 tháng đầu năm 2010, xuất khẩu của Việt Nam vào Hàn Quốc đã tăng 67,5%, Nhật Bản tăng 49%, Trung Quốc tăng 56%, đặc biệt vào khu vực ASEAN đã có tăng trưởng đột biến, tới 98%. Nhờ đó, tỉ trọng xuất khẩu của Việt Nam vào khu vực FTA đã tăng lên 12,9% trong 6 tháng đầu năm 2010, trong khi mức tăng trưởng cùng kì 2 năm trước chỉ dừng ở mức 9-10%.

Theo Bộ trưởng Bộ Công thương Vũ Huy Hoàng, các DN trong nước nên tận dụng triệt để những lợi thế từ việc tham gia Hiệp định FTA để đẩy mạnh xuất khẩu. Bởi thực hiện cam kết FTA, mỗi mặt hàng, nhóm hàng đều có lộ trình giảm thuế cụ thể nên rất dễ để các DN sẽ nhận biết được những mặt hàng có lợi thế, những thị trường mục tiêu, nhằm gia tăng lượng hàng xuất khẩu. Chẳng hạn, như Hiệp định đối tác kinh tế Việt Nam-Nhật Bản bắt đầu có hiệu lực từ tháng 10/2009 với quy định giảm tất cả các mức thuế đối với hàng dệt may nhập khẩu vào Nhật Bản xuống 0%, đã mở ra cơ hội lớn cho ngành dệt may Việt Nam chiếm lĩnh thị trường tiềm năng vốn đã rất quen thuộc này.

Mặc dù có nhiều cơ hội, nhưng tham gia sân chơi FTA cũng đem lại cho Việt Nam khá nhiều thách thức. Theo các chuyên gia trong lĩnh vực xuất nhập khẩu, đối với việc thực hiện các cam kết FTA, thời điểm từ nay tới năm 2012 sẽ thuận lợi hơn cho Việt Nam khi các đối tác đã dỡ bỏ hầu hết thuế nhập khẩu, trong khi chúng ta mới chỉ ở giai đoạn đầu cắt giảm. Đơn cử như hiện nay thuế nhập khẩu của 90% mặt hàng từ ASEAN vào Trung Quốc đã giảm về 0-5%, trong khi Việt Nam mới đưa vào cắt giảm xấp xỉ 30% dòng thuế. Tuy nhiên, ngay từ bây giờ, các chuyên gia kinh tế đã khuyến cáo các DN và cơ quan quản lý cần sớm có bước chuẩn bị cần thiết để tránh bị động khi bản

thân Việt Nam sẽ phải mở cửa thị trường mạnh hơn trong các giai đoạn tới.

TS Nguyễn Văn Nam, nguyên Viện trưởng Viện Nghiên cứu thương mại (Bộ Công thương) phân tích, thực hiện FTA ASEAN-Trung Quốc, các DN Việt Nam hiện chưa bị ảnh hưởng nhiều, vì Việt Nam sẽ tham gia FTA ASEAN-Trung Quốc từ năm 2015. Tuy nhiên, nếu không có cách đối phó hợp lý thì DN trong nước sẽ rất khó cạnh tranh với sản phẩm hàng hóa của Trung Quốc cũng như các nước khác. Theo TS Nguyễn Văn Nam, không chỉ Việt Nam mà nhiều nước ASEAN đều có thể gặp khó khăn khi phải mở cửa hơn nữa cho hàng hóa của Trung Quốc.

Đồng tình với quan điểm này, TS Nguyễn Tất Thắng, nguyên Giám đốc Trung tâm thông tin thương mại (Bộ Công thương) cho rằng, tác động ngay trước mắt của việc cắt giảm thuế quan khi thực hiện FTA giữa ASEAN-Trung Quốc với các DN Việt Nam là chưa đáng lo ngại. Song, các DN cũng như cơ quan quản lý cần có bước chuẩn bị kĩ càng ngay từ bây giờ, bởi 5 năm là khoảng thời gian không dài và việc sản xuất xuất khẩu của DN sẽ chịu ảnh hưởng rất mạnh từ các hiệp định kể từ năm 2015. Thực tế là, kể từ khi tham gia FTA với ASEAN, thị trường Việt Nam tràn ngập hàng từ các nước khu vực, trong khi hàng hóa Việt Nam lại chưa tận dụng được lợi thế để chiếm lĩnh thị trường các nước khác. Các chuyên gia kinh tế khuyến cáo, hàng hóa của Việt Nam khá tương đồng với các nước trong khu vực. Do đó, để tăng khả năng cạnh tranh cho sản phẩm thì việc tạo ra sự khác biệt cho sản phẩm xuất khẩu là cần thiết, "trong đó, phải chú ý tới chế biến sản phẩm xuất khẩu theo hướng sâu hơn, với hàm lượng giá trị gia tăng cao hơn, thay vì đang nặng xuất thô như hiện nay", ông Thắng đề xuất.

Ngoài ra, nếu Việt Nam ngay từ đầu chưa đủ sức xây dựng toàn bộ kế hoạch phát triển một sản phẩm chiến lược, thì cũng lưu ý tới việc chủ động tham gia vào chuỗi sản xuất của các công ty đa quốc gia ngay tại Việt Nam để có được những sản phẩm cạnh tranh ■

Ảnh: ST

Hội nghị các quan chức cao cấp ASEAN môi trường năm 2010

Tiếp nối thành công hội nghị bộ trưởng môi trường cấp cao Đông Á lần thứ nhất tại Hà Nội (tháng 10/2008), Bộ Tài nguyên và môi trưởng Việt Nam phối hợp với Ban thư ký ASEAN tổ chức Hội nghị môi trường ASEAN năm 2010, từ ngày 2-7/8/2010 tại Hà Nội.

Tham dự sự kiện quốc tế quan trọng này có khoảng 150 đại biểu, trong đó có gần 100 là các quan chức cấp cao đến từ ASEAN và 6 nước đối tác của ASEAN, gồm: Nhật Bản, Trung Quốc, Hàn Quốc, New Zealand, Úc và Ấn Độ. Trong khuôn khổ sự kiện đã diễn ra: Hội nghị toàn thể các qan chức cấp cao về môi trường ASEAN (ASOEN) lần thứ 21 và 6 hội nghị chuyên đề: Hội nghị quan chức cấp cao ASEAN+3; Hội nghị đối thoại ASEAN-Nhật Bản; Hội nghị quan chức cấp cao đông Á; Hội nghị ban quản trị Trung tâm đa dạng sinh học ASEAN (ACB) lần thứ 12; Hội nghị Ban điều hành dự án ACB lần thứ 11; Hội nghị quan chức cấp cao Việt Nam - Lào - Campuchia và triển lãm về đa dạng sinh học.

Hội nghị ASOEN lần thứ 21 đã tập trung kiểm điểm tình hình hoạt động của các nhóm công tác về môi trường, với những vấn đề như môi trường biển và vùng ven bờ; việc thực hiện các hiệp định môi trường đa phương; bảo tồn thiên nhiên; quản lý các nguồn nước; hợp tác về môi trường giữa ASEAN và các nước đối tác... Hội nghị quan chức cấp cao về môi trường ASEAN +3 cũng xem xét lại tình hình triển khai các hoạt động trong khuôn khổ hợp tác giữa ASEAN với Trung Quốc, Nhật Bản và Hàn Quốc. Hội nghị quan chức cấp cao Đông Á tiếp tục tập trung giải quyết vấn đề môi trường đô thị với những chủ đề được thảo luận, đó là: Thành phố, hiệu quả tài nguyên và chính sách 3 R; Thành phố và đa dạng sinh học; Giới thiệu thành phố các bon thấp của Đông Á, thách thức và các cơ hội; Thành phố thích nghi với biến đổi khí hậu và quản lý nhà nước. Đây là hội nghị trù bị cho Hội nghị Bộ trưởng môi trường Đông Á lần thứ 2, dự kiến tổ chức tại Brunei vào tháng 10/2010.

Thu Thuỷ